

LBY.410.023.04.2021

Pan
Rafał Walter
Dyrektor Miejskiego Ośrodka
Pomocy Rodzinie
w Toruniu
ul. Słowackiego 118a
87-100 Toruń

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/062 – Zapewnienie opiekunom osób niesamodzielnych wsparcia wychnieniowego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu, ul. Słowackiego 118a , 87-100 Toruń ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Rafał Walter, Dyrektor Ośrodka – od 1 września 2021 r. ²
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie i wdrożenie wsparcia wytnieniowego opiekunom osób niesamodzielných. 2. Realizowanie wsparcia wytnieniowego opiekunom osób niesamodzielných. 3. Wydatkowanie i rozliczenie środków na realizację wsparcia wytnieniowego opiekunom osób niesamodzielných.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do zakończenia kontroli ³ . Kontrolą mogą być objęte również dokumenty wytworzone wcześniej, jeśli są niezbędne dla realizacji celi kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontroler	Szymon Hałasiewicz, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LBY/130/2021 z 7 października 2021 roku. (akta kontroli str. 1-8)

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu w zakresie realizacji zadań związanych z wykonywaniem programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytnieniowa”⁶.

W sposób prawidłowy przygotowano realizację Programu w MOPR, w tym w zakresie informacyjnym i przeprowadzenia zamówień publicznych na wykonanie usług wytnieniowych. Prawidłowo kwalifikowano wnioskodawców do objęcia opieką wytnieniową.

Wynikające z programu wydatki zostały poniesione w okresie kwalifikowalności, były przeznaczone na zadania określone w Programie oraz właściwie udokumentowane. W latach 2019 i 2020 na zadania związane z realizacją Programu wydatkowano odpowiednio 336,9 tys. zł i 510 tys. zł. Z tytułu niewykorzystanej dotacji za 2019 r. zwrot wyniósł 121,9 tys. zł. W 2020 r. zwrot niewykorzystanej dotacji wyniósł 131,8 tys. zł. NIK zwraca uwagę na znaczące kwoty niewykorzystanych dotacji, które

¹ Dalej „MOPR” lub „Ośrodek”.

² Dalej „Dyrektor”. Poprzednio Dyrektorem byli od 1 września 2015 r. do 31 października 2020 r. Pan Jarosław Bochenek, od 1 listopada 2020 r. do 30 sierpnia 2021 r. obowiązki Dyrektora MOPR pełniła Pani Irena Urbańska.

³ Tj. do 9 grudnia 2021 r.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: „ustawa o NIK”.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej również „Program”.

stanowiły odpowiednio 36% i 26% poniesionych wydatków na realizację Programu w danym roku. Zdaniem NIK wynika to po części z niepełnego rozpoznania potrzeb dotyczących wsparcia wytchnieniowego. W okresie objętym kontrolą ze wsparcia w ramach Programu⁷ skorzystało 216 osób⁸, z czego 150 osób w formie opieki wytchnieniowej w postaci pobytu dziennego. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły braku wydawania decyzji o przyznaniu wsparcia (bądź o odmowie przyznania wsparcia) w 2020 i 2021 roku.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie i wdrożenie wsparcia wytchnieniowego opiekunom osób niesamodzielnych.

Opis stanu faktycznego

1.1. Rozpoznanie potrzeb w zakresie wsparcia wytchnieniowego.

W okresie objętym kontrolą MOPR promował Program m.in. poprzez pracowników socjalnych oraz umieszczanie informacji w budynkach Ośrodka, na stronie internetowej miasta Torunia, w prasie i w rozgłoszeniach lokalnych. Jak podała Z-ca Dyrektora MOPR, akcja informacyjna prowadzona była we własnym zakresie, bez ponoszenia kosztów.

W każdym z lat objętych kontrolą informacje o Programie, tj. m.in. o jego realizacji, zasadach korzystania ze wsparcia oraz wymaganych dokumentach były zamieszczone również na stronie internetowej MOPR.

(dowód: akta kontroli str. 26-29, 48-52, 131-133)

We wniosku¹⁰ na środki finansowe z Programu na 2019 r. całkowity planowany koszty świadczenia usług opieki wytchnieniowej określono na 2 956,8 tys. zł, z tego koszty obsługi Programu na 29,5 tys. zł. Po korekcie wniosku¹¹ koszty te określono odpowiednio na 485,2 tys. zł i 3,8 tys. zł.

We wniosku¹² na środki finansowe z Programu na 2020 r. całkowity planowany koszty świadczenia usług opieki wytchnieniowej określono na 642,3 tys. zł, z tego koszt obsługi Programu określono na 5,3 tys. zł.

We wniosku¹³ na środki finansowe z Programu na 2021 r. koszty świadczenia usług opieki wytchnieniowej określono na 647,0 tys. zł, z tego koszt obsługi Programu na 13,1 tys. zł. Na prośbę pracownika Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego złożony wniosek został uzupełniony¹⁴ o: kontrasygnatę skarbnika i kalkulację (kosztorys) kosztów pobytu i obsługi. Zaktualizowane wnioski dotyczące Programu na 2021 r. sporządzono 10 i 26 marca 2021 r., w związku ze zmianą części finansowej wniosku (zmniejszeniem przez MRiPS środków przeznaczonych na Województwo). Koszt realizacji Programu

⁷ Do 30 września 2021 r.

⁸ Wobec planowanej – na podstawie przeprowadzonych diagnoz – 420 osób.

⁹ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁰ z 29 kwietnia 2019 r.

¹¹ z 8 sierpnia 2019 r.

¹² z 21 kwietnia 2020 r.

¹³ z 5 stycznia 2021 r.

¹⁴ 18 stycznia 2021 r.

zmniejszył się do kwoty 334,3 tys. zł, a koszt obsługi do 6,0 tys. zł. Wnioski ponownie zaktualizowano 24 maja 2021 r., wprowadzając do nich zapis na temat wyboru realizatora usług.

(dowód: akta kontroli str. 23-25, 53-56, 107-122, 251, 336)

Jak podał Dyrektor MOPR, w 2019 r. przed przystąpieniem do realizacji Programu pracownicy socjalni przeprowadzili rozeznanie bezpośrednio wśród mieszkańców Torunia, w środowiskach zainteresowanych skorzystaniem ze wsparcia oferowanego w ramach Programu. Wstępna liczba zadeklarowanych wynosiła 850 osób i następnie została zweryfikowana. W związku z późnym terminem rozpoczęcia realizacji Programu dokonano korekty i zaproponowano wsparcie dla 140 osób. W kolejnych latach również przeprowadzano diagnozę potrzeb w związku z planowanym przystąpieniem do Programu. Liczba osób planowanych do objęcia wsparciem w 2020 i 2021 r. wyniosła po 140. Jak podał Dyrektor, ustalając wsparcie w zakresie opieki wytchnieniowej kierowano się wiedzą pracowników Ośrodka oraz zgłaszanymi potrzebami ze strony osób korzystających z usług lub nimi zainteresowanych. Znajomość skali zainteresowania usługami w danym roku przekładała się na wielkość wsparcia w roku kolejnym. Starano się zabezpieczyć w sposób długofalowy potrzeby mieszkańców w obszarze opieki wytchnieniowej.

Dyrektor Ośrodka podał, że dla szacowania kosztów realizacji Programu przyjęto kwoty tam wskazane. W 2019 r. przy składaniu pierwszego wniosku przyjęto, że wsparciem zostanie objętych 300 osób w formie pobytu dziennego i 540 osób w formie poradnictwa psychologicznego i terapeutycznego. Jednak z uwagi na przesunięcie terminu realizacji Programu przeprowadzono weryfikację i zawnioskowano o zmniejszenie zakresu zadania. W 2020 r. przeprowadzono rozeznanie w zakresie kosztów realizacji wsparcia. W 2021 r. nastąpiło zmniejszenie planowanej kwoty z uwagi na niewystarczające środki, zdecydowano też o zwiększeniu wkładu własnego Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 48-52, 249-251)

1.2. Oświadczenie o przyjęciu środków finansowych z Programu „Opieka wytchnieniowa” złożono:

- na 2019 r. - 11 czerwca 2019 r. na kwotę 1 920,8 tys. zł,
- na 2020 r. - 4 czerwca 2020 r. na kwotę 540,7 tys. zł,
- na 2021 r. - 26 marca 2021 r. na kwotę 334,3 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 137, 228-229, 313)

W okresie objętym kontrolą na dofinansowanie zadań w ramach realizacji Programu zawarto następujące umowy (pomiędzy Wojewodą Kujawsko-Pomorskim¹⁵, a Gminą Miasto Toruń¹⁶):

- na 2019 r. – z 7 sierpnia 2019 r., zgodnie z którą Wojewoda miał przekazać środki z Programu w łącznej wysokości 1 901,8 tys. zł, z tego 1 689,6 tys. zł na Moduł I „Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego”¹⁷, 20,2 tys. zł na Moduł II „Opieka wytchnieniowa w formie pobytu całodobowego”¹⁸ i 192,0 tys. zł na Moduł III „Specjalistyczne poradnictwo”¹⁹. Zgodnie z §3 pkt 8 Wojewoda

¹⁵ Dalej: „Wojewoda”.

¹⁶ Dalej: „Gmina” lub „Miasto”.

¹⁷ Dalej również „Moduł I”.

¹⁸ Dalej również „Moduł II”.

¹⁹ Dalej również „Moduł III”.

miał przekazać środki na koszty związane z obsługą Programu w wysokości 19 tys. zł. W dniu 28 sierpnia 2019 r., na wniosek Gminy sporządzono aneks do ww. umowy, zgodnie z którym środki przekazane Miastu miały wynieść 388,2 tys. zł, z tego na Moduł I 345,6 tys. zł, na Moduł II 20,2 tys. zł, a Moduł III 22,4 tys. zł. Kwota 3,8 tys. zł dotyczyła kosztów obsługi Programu;

- na 2020 r. – z 6 sierpnia 2020 r., zgodnie z którą Wojewoda miał przekazać środki z Programu w łącznej wysokości 535,4 tys. zł. W §3 pkt 9 ww. umowy Gmina zobowiązała się do wykorzystania przekazanych środków zgodnie ze złożonym wnioskiem, do 31 grudnia 2020 r. Kwota 5,3 tys. zł dotyczyła kosztów obsługi Programu;
- na 2021 r. – z 27 maja 2021 r., zgodnie z którą Wojewoda miał przekazać środki z Programu w łącznej wysokości 327,7 tys. zł. W §3 pkt 9 ww. umowy Gmina zobowiązała się do wykorzystania przekazanych środków zgodnie ze złożonym wnioskiem, do 31 grudnia 2021 r. Kwota 6,6 tys. zł dotyczyła kosztów obsługi Programu.

(dowód: akta kontroli str. 11-22, 57-66, 96-105)

W 2019 r. środki finansowe na realizację zadanie Opieka wytchnieniowa od otrzymane od Wojewody Kujawsko-Pomorskiego wyniosły 392,0 tys. zł, w tym koszt obsługi zadania wynosił 3,8 tys. zł. W 2020 r. i 2021 r.²⁰ wielkość otrzymanych środków wynosiła odpowiednio 540,7 tys. zł i 334,3 tys. zł. Koszty obsługi zadań wyniosły odpowiednio 5,4 tys. zł i 6,6 tys. zł.

Za 2019 r. zwrócono niewykorzystane środki z tytułu realizacji Programu w łącznej wysokości 121,9 tys. zł, za 2020 r. w wysokości 131,9 tys. zł.

Dyrektor Ośrodka jako przyczyny niewykorzystania części środków podał, że w 2019 r. w postępowaniu nie wyłoniono podmiotu, który zrealizowałby wsparcie w formie poradnictwa psychologicznego lub terapeutycznego oraz nauki w zakresie pielęgnacji, rehabilitacji i dietetyki. Wsparcie w formie pobytu dziennego nie zostało w pełni wykonane ze względu na zbyt krótki okres realizacji. Ze wsparcia w formie pobytu całodobowego skorzystały tylko trzy osoby. W 2020 r. główną przyczyną niewykorzystania całości przekazanych środków była pandemia Covid-19.

(dowód: akta kontroli str. 11-22, 57-66, 96-105, 138-148, 251)

1.3. Realizacja usług opieki wytchnieniowej.

Uchwałą Rady Miasta Torunia z 18 czerwca 2020 r. wyrażono wolę przystąpienia przez Miasto do realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2020. Wuchwale podano, że wkład własny Gminy będzie wynosił 133,8 tys. zł. Na lata 2019 i 2021 takich uchwał nie podejmowano. Jak podała Z-ca Dyrektora Ośrodka, zgodnie z interpretacjami otrzymanymi z Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, nie ma obowiązku podejmowania uchwał w tej sprawie.

(dowód: akta kontroli str. 47, 151-156)

W ramach Programu realizowano następujące usługi:

- w 2019 r. – Opieka wytchnieniowa w ramach pobytu całodobowego i opieka wytchnieniowa w ramach pobytu dziennego,
- w 2020 r. – Opieka wytchnieniowa w ramach pobytu dziennego, opieka wytchnieniowa poprzez zapewnienie poradnictwa specjalistycznego,

²⁰ Do dnia prowadzenia czynności kontrolnych, tj. do 15 listopada 2021 r.

- w 2021 r. – Opieka wytchnieniowa w ramach pobytu dziennego, opieka wytchnieniowa poprzez zapewnienie poradnictwa specjalistycznego.

W 2019 r. realizacja usług opiekuńczych w formie pobytu dziennego realizowana była przez dwa podmioty, a pobytu całodobowego przez jeden podmiot. W 2020 r. opieka wytchnieniowa w ramach pobytu dziennego realizowana była przez trzy podmioty, a w formie poradnictwa specjalistycznego przez jeden podmiot. W 2021 r. opieka wytchnieniowa w ramach pobytu dziennego realizowana była przez jeden podmiot, w formie poradnictwa specjalistycznego również przez jeden podmiot.

Usługi opieki wytchnieniowej były realizowane od podpisania umów ze zleceniobiorcami. W 2019 roku od 16 września (w przypadku pobytu dziennego) i od 17 września (w przypadku pobytu całodobowego) do 20 grudnia 2019 r. W 2020 roku od 4 września do 31 grudnia, a w 2021 roku od 27 lipca (w przypadku specjalistycznego poradnictwa) i od 24 sierpnia (w przypadku pobytu dziennego) do 17 grudnia.

Jak podał Dyrektor przyczynami późniejszego rozpoczęcia realizacji były długie procedury wyłaniania wykonawców usług związane z prowadzonymi postępowaniami przetargowymi. Dotyczyło to szczególnie sytuacji w 2021 r., kiedy dwukrotnie ogłaszano²¹ przetarg na realizację usługi opieki wytchnieniowej, w związku z koniecznością odrzucenia jedynej oferty, które wpłynęła w postępowaniu.

W powyższych umowach, jako miejsce świadczenia usługi podano miejsce zamieszkania osób, dla których realizowane będzie świadczenie. Zawarto w nich również zapisy dotyczące nadzoru i kontroli, w tym dotyczące prawa do kontroli wykonywanej usługi w zakresie jej jakości, obowiązku udostępniania i wydawania wszelkich dokumentów związanych z wykonywaniem umowy. Określono też obowiązek przedkładania comiesięcznych raportów z wykonania usług.

(dowód: akta kontroli str. 30-41, 47, 75-95, 123-130, 149, 308-310)

W kontrolowanym okresie realizacja usług opieki wytchnieniowej w całości została zlecona podmiotom zewnętrznym. W 2019 r. realizowano ją na podstawie umów z trzema podmiotami, za których usługi zapłacono łącznie 334,4 tys. zł. W 2020 r. usługi opieki wytchnieniowej realizowano na podstawie czterech umów z trzema podmiotami, za które zapłacono łącznie 506,1 tys. zł. W 2021 r. powyższe usługi realizowano na podstawie umów z dwoma podmiotami, za które do dnia kontroli²² zapłacono łącznie 106,4 tys. zł.

Dyrektor MOPR podał, że w 2019 r. na poradnictwo specjalistyczne przeprowadzone zostały dwa postępowania przetargowe. W obu nie wpłynęła żadna oferta. W 2020 r. na pobyt całodobowy również nie wpłynęła żadna oferta – główną przyczyną była pandemia COVID-19. W 2021 r. dwukrotnie ogłoszono przetarg na pobyt całodobowy. W pierwszym oferta została odrzucona z uwagi na niespełnianie warunków na realizację tej usługi, w drugim – nie wpłynęła żadna oferta.

(dowód: akta kontroli str. 30-41, 75-95, 123-130, 309)

Kontrola trzech umów (po jednej z każdego roku), za które zapłacono łącznie 360,5 tys. zł²³ wykazała, że w 2019 i 2020 r. wyboru wykonawców dokonano

²¹ W tym przypadku pierwotne ogłoszenie o zamówieniu opublikowano 17 czerwca 2021 r.

²² Tj. do 16 listopada 2021 r.

²³ Umowa nr 10/OA/2019/ZP I z 16 września 2019 r., dalej „Umowa na 2019 r.”; OA.2621.19.2020 z 4 września 2020 r., dalej „Umowa na 2020 r.”, SP.US.2621.3.2021 z 24 sierpnia 2021 r., dalej: „Umowa na 2021 r.”.

z stosowaniem przepisów o zamówieniach na usługi społeczne, określonych w art. 138g-s ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²⁴. W 2021 r. postępowanie przeprowadzono na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych²⁵, tj. w trybie podstawowym. Kontrola powyższych zamówień nie wykazała nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 158-208, 337-338)

1.4. Personel świadczący usługi.

W 2019 r. oraz w 2020 r. dla odpowiednio czterech i dwóch pracowników MOPR nastąpiło zwiększenie zakresu realizacji obowiązków służbowych w zakresie dotyczącym realizacji Programu. W związku z tym osoby te otrzymały (pismami Dyrektora MOPR z 30 grudnia 2019 r. i 29 grudnia 2020 r.) informację o przyznaniu dodatku specjalnego. W 2021 r. – jak podała Z-ca Dyrektora – w realizację Programu zaangażowanych było trzech pracowników Ośrodka. Planowane jest przyznanie im odpowiednich dodatków.

W postępowaniu²⁶ na wybór wykonawcy usług opieki wytchnieniowej na 2019 r. określono, że ich realizator winien dysponować osobami zdolnymi do wykonywania zamówienia, które: posiadają aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające zdolność do pracy, były niekarane, sprawne fizycznie i intelektualnie, mające wykształcenie minimum podstawowe i posiadające ukończony kurs opieki nad chorymi w domu lub kurs dla opiekunek oraz znające procedury wzywania pomocy i udzielania pierwszej pomocy. Określono, że zamawiający uzna warunki za spełnione po przedstawieniu przez wykonawcę oświadczenia spełniania wymagań zamawiającego.

W postępowaniu na wybór wykonawcy usług opieki wytchnieniowej na 2020 r. określono odrębne wymagania dla osób realizujących świadczenia w zakresie: psychologicznym, terapeutycznym, poradnictwa pielęgnacyjnego, poradnictwa rehabilitacyjnego, poradnictwa dietetycznego. Potwierdzeniem spełnienia tych warunków było złożenie listy osób według określonego Załącznika z podaniem informacji o: wykształceniu, doświadczeniu, posiadanych kompetencjach.

W postępowaniu na wybór realizatora usług opieki wytchnieniowej na 2021 r. określono, że do realizacji przedmiotu umowy wykonawca powinien dysponować 18 osobami spełniającymi następujące wymagania: osoby posiadające dyplom potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w zawodzie asystent osobisty osoby niepełnosprawnej / pielęgniarka lub innym zapewniającym realizację usługi opieki wytchnieniowej w zakresie adekwatnym do indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej; osoby z przynajmniej średnim wykształceniem, posiadające co najmniej roczne udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy / opieki osobom niepełnosprawnym. W postępowaniu należało złożyć wykaz osób skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia wraz informacjami na temat ich kwalifikacji zawodowych, uprawnień, doświadczenia i wykształcenia.

(dowód: akta kontroli str. 30-41, 47, 75-95, 123-130, 158-192, 209-215, 247)

²⁴ Tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.

²⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm.

²⁶ Jako warunki udziału w postępowaniu określono dysponowanie odpowiednią liczbą osób zdolnych do prawidłowego wykonania przedmiotu zamówienia. Zamawiający zastrzegł, że ze świadczenia usługi społecznej może korzystać jednocześnie do 60 osób.

Badanie w zakresie wymaganych kwalifikacji personelu realizującego świadczenie w zakresie opieki dziennej przeprowadzono na próbie pięciu osób²⁷ realizujących to świadczenie. Stwierdzono, że osoby te posiadały wymagane kwalifikacje, potwierdzone dyplomem ukończenia szkolenia lub kursu dotyczącego: 1) opieki w domu nad osobami starszymi; 2) opieki nad osobą niesamodzielną; 3) kompleksowej opieki nad osobą niesamodzielną; 4) opieki w domu nad osobami starszymi i chorymi; 5) opiekuna osoby starszej i niepełnosprawnej z elementami terapii zajęciowej.

(dowód: akta kontroli str. 281-287)

1.5. Kontrole dotyczące opieki wytchnieniowej.

Do dnia kontroli NIK²⁸ MOPR nie przeprowadzał kontroli realizacji usług opieki wytchnieniowej.

Z-ca Dyrektora podała, że w 2019 r. Program był realizowany pilotażowo. Pracownicy na bieżąco przeprowadzali rozmowy, głównie telefoniczne lub osobiste z beneficjentami Programu w celu uzyskania informacji dotyczących jakości realizowanych usług. Nie stwierdzono uchybień czy niezadowolonych z realizacji Programu. Utrzymywano również kontakt z przedstawicielami podmiotów realizujących usługę wytchnieniową. W 2020 r. MOPR kontrolował realizację Programu poprzez wizyty monitoringowe w ramach kontroli realizacji usługi w miejscu zamieszkania i poradnictwa u osób korzystających z usługi. W 2021 r. nie przeprowadzono formalnej kontroli realizacji Programu, jednak na bieżąco weryfikowano jakość realizowanych usług, m.in. poprzez: weryfikację sygnałów pochodzących od uczestników, sprawdzanie dostarczanej dokumentacji. Jak podała Z-ca Dyrektora, w najbliższym czasie planowane jest przeprowadzenie ankiety wśród uczestników.

Badanie 20 spośród 60 notatek z wizyt monitoringowych sporządzonych w 2020 r. wykazało, że nie wniesiono zastrzeżeń do świadczonych usług.

Dyrektor MOPR podał, że w 2019 i 2020 r. nadzór sprawowano poprzez sprawdzanie ewidencji wykonanych usług, do których sporządzania każdy z wykonawców był zobowiązany. Przy wystawianiu faktur sporządzano raport miesięczny z realizacji pomocy wytchnieniowej w wykazem osób oraz liczbą wykonanych usług wytchnieniowych w danym miesiącu. Raport ten był weryfikowany przez odpowiednią osobę, a jego poprawność była każdorazowo pisemnie potwierdzana przez tę osobę. W 2021 r. nadzór sprawowany jest poprzez comiesięczną kontrolę dokumentacji. Ponadto krzyżowo sprawdzane są karty realizacji usług przez wykonawców w ramach Programów: Opieka wytchnieniowa i Asystent Osoby Niepełnosprawnej, co pozwala na weryfikowanie czy nie realizowano w tym samym czasie dwóch form wsparcia.

(dowód: akta kontroli str. 157, 246, 280, 310, 339)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania MOPR w zakresie przygotowania wsparcia wytchnieniowego. NIK zwraca jednak uwagę na niepełne rozpoznanie i planowanie potrzeb w zakresie usług opieki wytchnieniowej, co skutkowało również niewykorzystaniem znaczących kwot dotacji otrzymanej na ten

²⁷ Po dwie osoby z 2019 i 2020 r. i jednej z 2021 r.

²⁸ Tj. do 22 listopada 2021 r.

cel za 2019 i 2020 r., które stanowiły odpowiednio 36% i 26% poniesionych wydatków na realizację Programu w danym roku.

OBSZAR	2. Realizowanie wsparcia wytchnieniowego opiekunom osób niesamodzielnych
Opis stanu faktycznego	2.1. Według danych Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Toruniu (Zarejestrowanych w Systemie Elektronicznego Krajowego Systemu Monitorowania Osób z Niepełnosprawnością) liczba osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności i liczba dzieci niepełnosprawnych (do 16 r. życia) wynosiła odpowiednio: - w 2019 r. – 937 i 439, - w 2020 r. – 685 i 463, - w 2021 r. – 632 i 434. W roku 2018, 2019 oraz 2020, według stanu na 31 grudnia, MOPR udzielał świadczeń odpowiednio: 2 792, 2 836, 3 308 osobom z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, w tym odpowiednio: 414, 428 oraz 420 osobom o znacznym stopniu niepełnosprawności. Z-ca Dyrektora MOPR podała, że z informacji Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Toruniu wynika, że nie ma możliwości podania rzeczywistej liczby osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności i posiadających równoważne orzeczenie, zamieszkujących gminę / powiat oraz podania rzeczywistej liczby dzieci niepełnosprawnych zamieszkujących gminę / powiat. Jest to związane z funkcjonowaniem pięciu systemów orzeczniczych, co powoduje, że w obrocie prawnym istnieją różne kategorie orzeczeń stwierdzających niepełnosprawność. Obok powiatowych, miejskich i wojewódzkich zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dodatkowo występują również stare orzeczenia Komisji ds. Inwalidztwa i Zatrudniania o tzw. grupach inwalidzkich oraz orzeczenia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz orzeczenia resortowe służb mundurowych. Dane dotyczące liczby osób niepełnosprawnych mieszkańców Torunia można przyjąć więc tylko szacunkowo. Jak podała Z-ca Dyrektora MOPR, Ośrodek nie posiada danych dotyczących liczby osób niesamodzielnych. (dowód: akta kontroli str. 230-233, 246-243) 2.2. W ogłoszeniach dotyczących realizacji Programu na lata 2019-2021 podawano podstawowe informacje dotyczące Programu, w tym m.in. o: celu Programu, jego beneficjentach i głównych założeniach. Załączono również: druk wniosku o świadczenie usługi (przystąpienie do Programu), kartę oceny stanu pacjenta, klauzule informacyjne. Nie stwierdzono aby podawane informacje były niezgodnie z zapisami Programu. W 2019 r. wymagano złożenia karty oceny stanu pacjenta wg zmodyfikowanej skali Barthel, w 2020 i 2021 r. wymagano złożenia karty oceny stanu dziecka/osoby niepełnosprawnej wg zmodyfikowanej skali FIM.

(dowód: akta kontroli str. 28-29, 49-51, 216-218)

W Ośrodku nie wprowadzono osobnych regulaminów / procedur regulujących sposób postępowania przy kwalifikowaniu do wsparcia w ramach Programu. Jak podała Z-ca Dyrektora Ośrodka proces naboru i kwalifikowania uczestników w pełni opierał się o zasady i kryteria wynikające z zapisów wniosków oraz Programu. Nabory prowadzone były w 2019 i 2020 r. prowadzone były w okresie realizacji programu w sposób ciągły, w 2021 r. rekrutację prowadzono od 9 czerwca do 2 lipca 2021 r.

(dowód: akta kontroli str. 28-29, 49-51, 216-218, 247)

W latach 2019, 2020 i 2021 złożono odpowiednio: 60, 89 i 91 wniosków o wsparcie wytchnieniowe. Z tego do udziału w Programie zakwalifikowano odpowiednio 60, 89 i 77 osób. Nie zakwalifikowano do Programu 18 osób²⁹ – wszystkie w 2021 r.

Zgodnie z ogłoszeniami dotyczącymi uczestnictwa w Programie, MOPR wymagał przedłożenia przez wnioskodawców następujących dokumentów o charakterze merytorycznym:

- w 2019 r. – wniosku, karty oceny stanu pacjenta wg zmodyfikowanej skali Brathel, klauzuli informacyjnej RODO;
- w 2020 r. – karty zgłoszenia, karty oceny stanu zdrowia osoby niepełnosprawnej, druku – oświadczenia;
- w 2021 r. - karty zgłoszenia do Programu "Opieka wytchnieniowa"- edycja 2021, klauzuli informacyjnej, karty oceny stanu dziecka/osoby niepełnosprawnej wg zmodyfikowanej skali FIM.

Na podstawie analizy dokumentacji 15 losowo wybranych osób zakwalifikowanych do Programu³⁰ stwierdzono, że:

- do wniosków załączono wymagane dokumenty;
- każdorazowo była załączona ocena stanu pacjenta według skali Brathel lub FIM. Wynosiły one od 0 do 50 w skali Barthel oraz od 18 do 88 w skali FIM oraz zostały przeprowadzone przez właściwych specjalistów;
- w 2019 r. z upoważnienia Prezydenta Miasta Torunia pracownik MOPR wydawał decyzje administracyjne o udzieleniu wsparcia wytchnieniowego w formie opieki dziennej albo całodobowej; decyzje te były poprzedzane wywiadem środowiskowym. Decyzje te były wydawane do 8 dni od daty wniosku i zawierały wszystkie wymagane elementy;
- w 2020 r. i 2021 r. nie wydawano decyzji administracyjnych, co szerzej przedstawiono w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”. Informacje o przyznaniu wsparcia były przekazywane w formie pisemnej, a ich sporządzenie następowało od 1 do 20 dni od złożenia wniosku. W okresach tych nie przeprowadzano również wywiadów środowiskowych;
- w trakcie kwalifikowania do wsparcia stan zdrowia i sytuacja osobista osób objętych wnioskiem była brana pod uwagę stosownie do wymogów Programu; sytuacja ta była dokumentowana przy pomocy kart oceny pacjenta, wniosków, orzeczeń o stopniu niepełnosprawności lub orzeczeń lekarza orzecznika ZUS;

²⁹ W tym – jedno dziecko, dane na 19 listopada 2021 roku.

³⁰ Sześciu osób w 2019 i 2020 r., trzech osób w 2021 r.

- opiekunów informowano o prawach i obowiązkach wynikających z przyznania usług opieki wytchnieniowej w treści decyzji administracyjnych lub pism informujących o przyznaniu wsparcia;
- rodzaj przyznanego wsparcia był zgodny z wnioskowanym.

(dowód: akta kontroli str. 226, 307-310, 340-343)

W okresie objętym kontrolą do Programu nie zakwalifikowano 18 osób – wszystkie w 2021 r. Osoby te zostały poinformowane o odmowie udzielenia wsparcia w piśmie, nieposiadającym formy decyzji administracyjnej. Przyczynami odmowy udzielenia wsparcia, jak podano w pismach, były:

- w dwóch przypadkach brak dostarczenia kompletu dokumentów (orzeczeń o niepełnosprawności);
- w pozostałych przypadkach - brak miejsc, wyczerpanie środków przeznaczonych na realizację Programu.

Badanie dokumentacji 15 spośród 18 osób, których nie zakwalifikowano do wsparcia, wykazało, że w siedmiu przypadkach, w dokumentacji tych osób nie znajdowała się karta oceny zdrowia pacjenta wg zmodyfikowanej skali FIM. Jak podała Z-ca Dyrektora MOPR nie wszyscy kandydaci przedłożyli ten dokument, pomimo otrzymania informacji, jednak nie jest on dokumentem obowiązkowym, a przyznającym, na określonych zasadach, pierwszeństwo w rozpatrywaniu wniosków.

W pozostałych ośmiu przypadkach znajdowały się oceny stanu pacjenta wg zmodyfikowanej skali FIM. Oceny te wynosiły od 18 do 85 punktów i zostały sporządzone przez właściwych specjalistów.

Jak podała Z-ca Dyrektora MOPR podczas pierwszego naboru wniosków (do 2 lipca 2021 r.) liczba złożonych wniosków nie przewyższała limitu miejsc i w związku z tym liczba punktów w skali FIM nie miała wpływu na rekrutację. Po 2 lipca br. przy rozpatrywaniu kolejnych wniosków w komisjach rekrutacyjnych uwzględniano już punktację z kart FIM i kandydaci byli kwalifikowani zgodnie z nią.

(akta kontroli str. 255-256, 340-343)

2.3. Na podstawie analizy dokumentacji ww. 15 losowo wybranych osób zakwalifikowanych do Programu stwierdzono, że:

- wsparcie było przydzielane (data decyzji lub pisma informującego) od 0 do 20 dni od daty złożenia wniosku;
- wsparcie było udzielane od trzech do 85 dni od daty wpływu wniosku. Najdłuższy czas oczekiwania na świadczenie wystąpił w 2021 r. (63, 71, 85 dni), co było związane z terminem rozpoczęcia realizacji Programu.
- MOPR zapewniał wsparcie we wszystkich modułach Programu – opieka dzienna i poradnictwo specjalistyczne prowadzone były w miejscu zamieszkania osób z niepełnosprawnością, opieka całodobowa – w wyspecjalizowanej placówce;
- nie ustalano harmonogramu realizacji wsparcia, ewidencja godzin zrealizowanych usług była prowadzona z wykorzystaniem kart realizacji Programu lub kart czasu pracy wykonania usług;
- wymiar zrealizowanego wsparcia w 2019 i 2020 r. nie przekraczał limitów określonych w Programie i wynosił: od 90 do 240 godzin opieki dziennej, od 6

do 14 dni opieki całodobowej oraz 25 godzin poradnictwa psychologicznego. Wymiar ten był zgodny z wnioskowanym, za wyjątkiem czterech przypadków dotyczących pobytu dziennego, gdzie był niższy od wnioskowanego (łącznie o 80 godzin, z tego 69 w 2019 r.). Jak podał Dyrektor MOPR, wsparcie nie zostało zrealizowane w pełnym wymiarze z uwagi na zbyt krótki okres realizacji Programu, wstępnie planowano, że wsparcie będzie realizowane co najmniej od września.

W latach 2019-2021 MOPR nie organizował usług opieki wytchnieniowej w innym miejscu wskazanym przez wnioskodawcę oraz wsparcia dodatkowego.

Jak podała Z-ca Dyrektora MOPR, w 2019 r. osoby, które korzystały z usług opieki wytchnieniowej nie korzystały z innych form pomocy, w tym usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. W 2020 r. były osoby, którym przyznano usługę opieki wytchnieniowej pomimo, że korzystały z innych form pomocy, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Dodatkowo, aby wyeliminować ryzyko potencjalnego nakładania się usług weryfikowano godziny korzystania z usług z podmiotem realizującym usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze. W 2021 r. każdy uczestnik został zapoznany z kryteriami udziału w Programie, który wskazuje, że w godzinach, kiedy świadczona jest opieka wytchnieniowa nie mogą być realizowane inne formy pomocy. Weryfikowano potencjalny fakt korzystania z usług z pracownikami socjalnymi Ośrodka.

(akta kontroli str. 255-256, 340-343)

2.4. Jak podał Dyrektor Ośrodka, Program „Opieka wytchnieniowa” przyczynia się do zwiększenia wsparcia członkom rodzin oraz opiekunom osób niepełnosprawnych / niesamodzielnych na terenie Miasta. Program dał możliwość osobom, które na co dzień zaangażowane są w bezpośrednie sprawowanie opieki, odpoczynku i regeneracji, jak również możliwość załatwienia niezbędnych spraw. Usługa opieki wytchnieniowej zabezpieczyła także potrzeby osoby niepełnosprawnej w sytuacji kiedy opiekunowie nie mogli wykonywać z różnych powodów swoich obowiązków.

Jak podał Dyrektor słabą stroną jest to, że Program realizowany jest w wymiarze rocznym, a potrzeby uczestników są stałe. Wskazane byłoby wydłużenie realizacji danej edycji do 3-5 lat albo takie usprawnienie procesu naboru i wyboru realizatorów Programu, aby uczestnicy płynnie przechodzili z roku na rok do kolejnej edycji Programu. Wskazane byłoby również większe uelastycznienie limitów wsparcia dla danej osoby. Są uczestnicy, których potrzeby przekraczają zdefiniowane górne limity programowe dla jednego uczestnika oraz tacy, którzy zainteresowani są mniejszym zakresem wsparcia. Zarówno w 2019 r. jak i w latach 2020 i 2021 praktycznie bezpośrednie wsparcie Gmina mogła realizować w III kwartale każdego roku. W 2019 r. Program był nowością i był traktowany jako pilotażowy. Już po kilku miesiącach wzbudził zainteresowanie. Wszystkie zainteresowane osoby oczekują trwałości Programu i braku przerw w jego realizacji. Uelastycznienia wymagają też zmiany we wnioskach – każda zmiana wymaga uzyskania wcześniejszej zgody, na które oczekiwanie jest długie. Barięą w realizacji Programu była również epidemia Covid-19.

(akta kontroli str. 251-252)

2.5. W okresie objętym kontrolą³¹ w prowadzonych rejestrach skarg i wniosków, nie stwierdzono spraw dotyczących Programu.

³¹ Do 25 listopada 2021 r.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2020-2021³² Dyrektor MOPR we wszystkich dziewięciu zbadanych sprawach dotyczących przyznania opieki i we wszystkich 15 zbadanych sprawach dotyczących odmowy przyznania opieki działał z naruszeniem art. 106 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej³³. Przepis ten zobowiązywał do wydania decyzji administracyjnej w sprawach przyznania świadczeń z pomocy społecznej albo odmowy przyznania tych świadczeń.

Dyrektor MOPR wyjaśnił, że w 2020 r. kierowano się pisemnymi wyjaśnieniami Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej³⁴. W piśmie tym podano: „Zgodnie z zapisami działu V ust. 10 gmina / powiat kwalifikuje do przyznania / przyznaje usługi opieki wytchnieniowej na podstawie Karty zgłoszenia do Programu Opieka wytchnieniowa – edycja 2020, której wzór stanowi załącznik nr 8 do Programu. Uwzględniając powyższe informuję, że przyznając usługi wytchnieniowe nie ma konieczności wydawania decyzji administracyjnej czy też przeprowadzania wywiadu środowiskowego. W 2021 r. przyjęto taki sposób postępowania jak w 2020 r.

(akta kontroli str. 225, 278, 308)

Najwyższa Izba Kontroli przyjmując powyższe wyjaśnienia i uwzględniając to, że kierowano się w tym zakresie wyjaśnieniami Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zwraca jednak uwagę, że od 2019 r. stosowane formy wsparcia wytchnieniowego nie uległy zmianie, zaś treść kolejnych edycji Programu nie zawierała dyspozycji dotyczących zarówno wydawania, jak i braku wydawania decyzji administracyjnych w przedmiocie wsparcia wytchnieniowego.

Art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że do zadań własnych gminy należy organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych. Zgodnie z art. 115a powyższej ustawy zadania w niej określone mogą być finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego, na zasadach określonych w ustawie o Funduszu Solidarnościowym. Z art. 106 ust. 1 i 4 ustawy o pomocy społecznej wynika jednoznacznie, że przyznanie świadczeń z pomocy społecznej, albo odmowa przyznania tych świadczeń, następuje w formie decyzji administracyjnej. Decyzja ta, zgodnie z art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego³⁵, powinna zawierać m.in.: powołanie podstawy prawnej; rozstrzygnięcie; uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz pouczenie o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania.

NIK zwraca uwagę, że przestrzeganie powyższych wymogów jest szczególnie istotne dla zachowania gwarancji procesowych strony i jej interesów, w tym możliwości kwestionowania decyzji w trybie odwoławczym, zwłaszcza w sytuacji odmowy udzielenia świadczeń. W roku 2021 miało miejsce 18 odmów udzielenia wsparcia wytchnieniowego w formie pobytu dziennego, z czego w 13 spośród 15 skontrolowanych przypadków³⁶ dotyczyło to osób kwalifikujących się do udziału

³² Do 19 listopada 2021 r.

³³ Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, ze zm., dalej: „ustawa o pomocy społecznej”

³⁴ Dalej „MRPiPS”, Pismo BON-IX.72.10.49.2020.WO z 7 lipca 2020 r. Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, skierowane w odpowiedzi na pismo PŚ.RI.D.5070.210.2020 z 2 lipca 2020 r. Z-cy Dyrektora MOPR w Toruniu.

³⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm., dalej: „Kodeks postępowania administracyjnego”

³⁶ Badaniem objęto dokumentację 15 spośród 18 osób, których nie zakwalifikowano do wsparcia. W dwóch przypadkach nie złożono kompletu wymaganych dokumentów.

w Programie i było uzasadniane brakiem miejsc, związanych z wyczerpaniem się środków z dotacji z Funduszu Solidarnościowego.

Należy również przy tym podkreślić, że program resortowy³⁷ nie jest źródłem prawa, natomiast umowy cywilne, nakładające na gminę obowiązek stosowania postanowień takiego programu, nie uprawniają do uchylania się od obowiązków ustawowych.

(akta kontroli str. 225, 278, 308, 339)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli jako nieprawidłowe ocenia brak wydawania decyzji administracyjnych o przyznaniu wsparcia (bądź o odmowie przyznania wsparcia) w 2020 i 2021 roku. W tym zakresie przyjęto jednak wyjaśnienia i uwzględniono, że kierowano się w tym zakresie wyjaśnieniami uzyskanymi z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

OBSZAR

3. Wydatkowanie i rozliczenie środków na realizację wsparcia wytchnieniowego opiekunom osób niesamodzielnych.

Opis stanu faktycznego

3.1. W latach 2019-2021 Ośrodek na realizację Programu otrzymał odpowiednio: 458,9 tys. zł, 641,9 tys. zł i 334,3 tys. zł³⁸. Z tego odpowiednio: 66,9 tys. zł, 101,2 tys. zł i 27,9 tys. zł stanowił wkład własny Gminy.

W 2019 r. z otrzymanych środków wydatkowano łącznie 334,3 tys. zł, z tego 328,2 tys. zł na opiekę dzienną i 6,1 tys. zł na opiekę całodobową. W 2020 r. wydatkowano łącznie 506,1 tys. zł, z tego 438,6 tys. zł na opiekę całodobową i 67,5 tys. zł na specjalistyczne poradnictwo. W 2021 r. na powyższe cele związane z realizacją Programu zaplanowano 334,3 tys. zł, w tym na: pobyt dzienny - 269,3 tys. zł, pobyt całodobowy - 35,2 tys. zł, poradnictwo specjalistyczne - 29,8 tys. zł.

W 2019 r. zrealizowano 816 godzin opieki całodobowej i 10 941 godzin opieki dziennej. W 2020 r. zrealizowano 12 530 godzin opieki dziennej i 844 godzin opieki w formie poradnictwa specjalistycznego. W 2021 r. (do 30 września 2021 r.) zrealizowano 3 717 godzin opieki dziennej i 50 godzin opieki w formie poradnictwa specjalistycznego.

Zasadniczą kategorią wydatków było wynagrodzenie instytucji świadczącej usługi opieki wytchnieniowej. Wydatki te wyniosły w latach 2019-2020 – 512,2 tys. zł. Zwiększeniu nakładów na opiekę wytchnieniową w latach 2019 – 2020 towarzyszył wzrost liczby osób objętych wsparciem (60 osób w 2019 r., 89 osób w 2020 r.).

Z tytułu niewykorzystanej w latach 2019-2020 dotacji, zwrócono Wojewodzie³⁹ środki w wysokości odpowiednio: 121,9 tys. zł i 131,8 tys. zł. Stanowiło to odpowiednio 36% i 26% łącznie poniesionych wydatków na realizację Programu w danym roku.

Dyrektor MOPR wskazał, że brak pełnego wykorzystania środków był spowodowany zbyt krótkim okresem realizacji Programu i mniejszym od zakładanego poziomem realizacji części usług.

(akta kontroli str. 42-46, 67-74, 110-122, 138-149, 221-222, 225)

3.2. MOPR posiadał odrębny rachunek bankowy do realizacji operacji dotyczących programu. W planie kont i w planie klasyfikacji wydatków MOPR wprowadzono

³⁷ O którym mowa w art. 7 ust. 5 ustawy o Funduszu Solidarnościowym.

³⁸ Do 31 października 2021 r.

³⁹ 31 grudnia 2019 r. i 2020 r.

wyodrębnioną ewidencję księgową dotyczącą rejestracji operacji związanych z otrzymaniem i wydatkowaniem środków z Programu.

Na podstawie próby 10 wydatków o łącznej wartości 597,7 tys. zł wynikających z faktur / rachunków za wykonanie usług opieki wytchnieniowej stwierdzono, że wydatki te zostały poniesione w okresie kwalifikowalności, były przeznaczone na zadania określone w Programie, były właściwie udokumentowane (faktury VAT lub rachunki) oraz rozliczone zgodnie z obowiązującymi procedurami.

(akta kontroli str. 138-148, 288-306)

3.3. Wytworzone przez MOPR materiały informacyjne oraz ogłoszenia dotyczące Programu zamieszczane na stronach internetowych MOPR zawierały niezbędne informacje dotyczące przystąpienia do Programu oraz były zaopatrzone w logo ministerstwa właściwego w sprawach Programu. Materiały te posiadały akceptacje Wojewody, stosownie do wymogów § 5 ust. 2 umów z 2019 r. i 2020 r. i § 5 ust. 3 umowy z 2021 r.

(akta kontroli str. 28-29, 49-51, 321-326, 339)

3.4. Wymagane w Programie sprawozdania i zestawienia z realizacji wsparcia wytchnieniowego w latach 2019 i 2020 zostały przekazane w odpowiednich terminach: 21 stycznia 2020 r. i 21 stycznia 2021 r. – sprawozdania; 12 stycznia 2021 r. – zestawienia. Wykazane w sprawozdaniach dane w zakresie kwot wykorzystanych na realizację Programu i kwoty zwrotu niewykorzystanych środków, były zgodne ze stanem faktycznym.

(akta kontroli str. 42-46, 70-74)

3.5. Realizacja wsparcia nie była w latach 2019-2021⁴⁰ przedmiotem kontroli zewnętrznych.

(dowód: akta kontroli str. 339)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działalność MOPR w zakresie wydatkowania i rozliczenia środków dotyczących opieki wytchnieniowej.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski

Wydawanie decyzji o udzieleniu albo odmowie udzielenia wsparcia wytchnieniowego.

⁴⁰ Do 1 grudnia 2021 r.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 14 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, 26 stycznia 2022 r.

Kontroler

(-) Szymon Hałasiewicz
doradca ekonomiczny

Dyrektor

Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
w Bydgoszczy
z up. (-) Adam Kończak
p.o. Wicedyrektor